

Προφίλ Ενεργειακής Αποδοτικότητας: Ελλάδα

Οκτώβριος 2012

Τάσεις Ενεργειακής Αποδοτικότητας

Εισαγωγή

Ο δείκτης ενεργειακής απόδοσης (ODEX) σε όλους τους τομείς δραστηριότητας στην Ελλάδα, μειώθηκε το 2010 κατά 24% σε σχέση με το 1990 και κατά 9% σε σχέση με το 2000. Από το 2005 παρατηρείται βελτίωση του δείκτη, κυρίως λόγω της επίδρασης της οικονομικής κρίσης. Η επίδραση της οικονομικής ύφεσης γίνεται αισθητή σε όλους τους τομείς τελικής κατανάλωσης ενέργειας, ειδικά από το 2009 και μεταγενέστερα. Η οικονομική ύφεση, στο πλαίσιο που δεν οδηγεί σε φαινόμενα ενεργειακής ένδειας, μπορεί να αποτελέσει αιτία για αλλαγή συμπεριφοράς προς την κατεύθυνση πιο ορθολογικής χρήσης της ενέργειας, καθώς και στο στρατηγικό σχεδιασμό νέων μέτρων.

Βιομηχανία

Η ενεργειακή απόδοση στον τομέα της βιομηχανίας, παρουσιάζει βελτίωση από το 2005, κυρίως λόγω της συνεισφοράς του κλάδου των μη-μεταλλικών προϊόντων στον οποίο οφείλεται το 30% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας του βιομηχανικού τομέα. Το 2010, η ειδική κατανάλωση των ενεργειοβόρων κλάδων της βιομηχανίας, μειώνεται αισθητά, λόγω της οικονομικής ύφεσης.

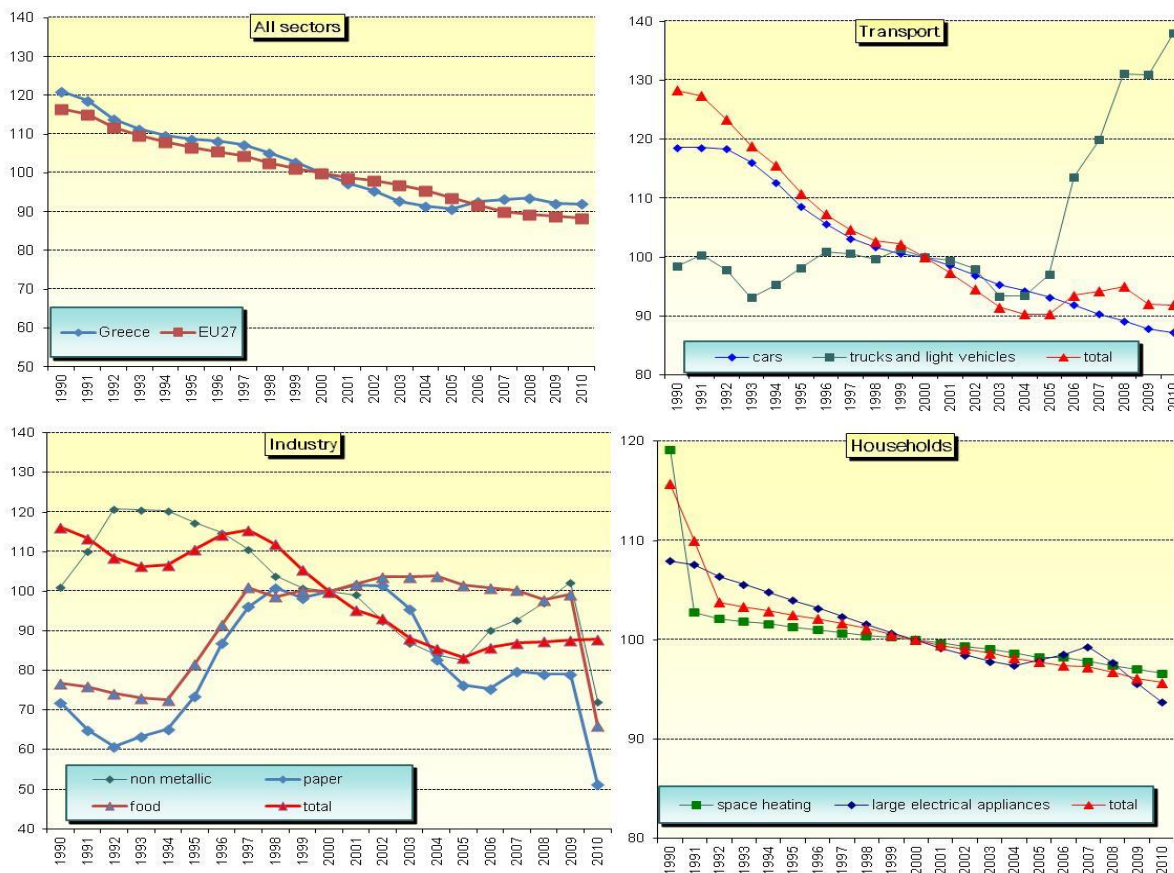
Οικιακός τομέας

Η ενεργειακή απόδοση στον οικιακό τομέα το 2010, βελτιώθηκε κατά 17% σε σχέση με το 1990. Η ενεργειακή απόδοση των μεγάλων οικιακών ηλεκτρικών συσκευών βελτιώθηκε κατά 13% και αποτελεί τον κύριο παράγοντα που επηρεάζει την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του τομέα. Η εφαρμογή του νέου Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων (KENAK), η καλύτερη μόνωση στα νέα κτήρια κατοικιών καθώς και η προμήθεια ενεργειακά αποδοτικών οικιακών συσκευών, συνέβαλαν καθοριστικά στην επιτευχθείσα βελτίωση. Επίσης, η χορήγηση δανείων με χαμηλά επιτόκια δανεισμού αποτέλεσε κίνητρο για την ανακαίνιση του κτηριακού αποθέματος του οικιακού τομέα, ειδικά στην περιφέρεια. Επιπλέον, εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης, η πληροφόρηση των οικιακών καταναλωτών σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας, έλαβε πρόσφορο έδαφος και λειτούργησε θετικά συμβάλλοντας στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του τομέα.

Μεταφορές

Ο δείκτης ενεργειακής απόδοσης του τομέα των μεταφορών βελτιώθηκε κατά 28% σε σχέση με το 1990. Ωστόσο, μετά το 2005 ο δείκτης παρουσιάζει μικρή αύξηση, λόγω της ραγδαίας αύξησης της ειδικής κατανάλωσης ανά τονο-χλμ των ελαφρών οχημάτων και των φορτηγών, εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης (ο ίδιος αριθμός φορτηγών μεταφέρει μικρότερα φορτία). Αντιθέτως, η ενεργειακή απόδοση των ιδιωτικών επιβατικών οχημάτων, παρουσιάζει σταθερή βελτίωση κυρίως λόγω της κυκλοφορίας καινούργιων, ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων, γεγονός που οδηγεί στην βελτίωση του δείκτη ενεργειακής απόδοσης της εν λόγω κατηγορίας οχημάτων κατά 26% το 2010 σε σχέση με το 1990.

Δείκτες Ενεργειακής Απόδοσης (base 100=2000)

Πηγή: ODYSSEE

Μέτρα Πολιτικής για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα

Εργαλεία και Προγράμματα

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) που είναι ο εθνικός φορέας για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών, της Ορθολογικής Χρήσης και της Εξοικονόμησης Ενέργειας. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007 - 2013 αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013. Εκπονήθηκε στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής προεργασίας για την Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας πρόκειται να υλοποιηθεί μέσα από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και από Προγράμματα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας.

Τέλος, ιδρύεται το Πράσινο Ταμείο που σκοπός του είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος με τη διαχειριστική, οικονομική, τεχνική και χρηματοπιστωτική υποστήριξη προγραμμάτων, μέτρων, παρεμβάσεων και ενεργειών που αποβλέπουν στην ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της Χώρας και η εξυπηρέτηση του δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος μέσω της διοίκησης, διαχείρισης και αξιοποίησης των πόρων.

Το 2ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης κατατέθηκε στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Βιομηχανία

Από το 2000, τα κύρια εργαλεία για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον τομέα την βιομηχανίας είναι επιχειρηματικά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης για την στήριξη επενδύσεων που στοχεύουν στην ορθολογική χρήση της ενέργειας-ενεργειακή εξοικονόμηση, στα συστήματα ΣΗΘΥΑ και στους ηλεκτροκινητήρες, καθώς και στην προώθηση των ΑΠΕ.

Παράλληλα, η εφαρμογή του συστήματος εμπορίας εκπομπών σε όλους τους ενεργειακούς βιομηχανικούς κλάδους καθώς και στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής, συνέβαλε στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του βιομηχανικού τομέα.

Επιπλέον, καθιερώθηκε ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για την προώθηση των συστημάτων ΣΗΘΥΑ.

Οικιακός & Τριτογενής τομέας

Η Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτηρίων ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία.

Επιπρόσθετα, οι ακόλουθες δράσεις υλοποιήθηκαν προκειμένου να επιτευχθεί η ενεργειακή αποδοτικότητα των κτηρίων του τριτογενούς τομέα:

1. Υποχρεωτική αντικατάσταση όλων των φωτιστικών σωμάτων χαμηλής ενεργειακής απόδοσης στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα
2. Υποχρεωτικές διαδικασίες προμηθειών (για ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και τεχνολογίες ΑΠΕ – green procurement) στα δημόσια κτίρια

Στον οικιακό τομέα, οι δράσεις αφορούν κυρίως προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων. Χαρακτηριστικά προγράμματα αποτελούν: Το πρόγραμμα «Αλλάζω ΚΛΙΜΑτιστικό» (έτρεξε το καλοκαίρι του 2009 και οδήγησε στην αντικατάσταση 140.000 κλιματιστικών μονάδων) και το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» που προωθεί την ριζική ανακαίνιση των κτηρίων κατοικίας, μέσω επεμβάσεων μόνωσης κελύφους και οροφής, αλλαγής κουφωμάτων και αντικατάστασης συστημάτων θέρμανσης χώρων και παραγωγής ζεστού νερού χρήσης.

Μεταφορές

Από το 1999, υπάρχουν φορολογικές ελαφρύνσεις για τα ηλεκτρικά, εναλλακτικά και υβριδικά οχήματα. Παράλληλα, τα οχήματα αυτά πρόκειται να εξαιρεθούν από τις μελλοντικές περιβαλλοντικές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις όπως π.χ. ο πράσινος

δακτύλιος στο κέντρο της Αθήνας. Τον Ιανουάριο του 2002, εισήχθη η ενεργειακή ετικέτα στα καινούργια αυτοκίνητα, στην οποία αναγράφεται η κατανάλωση καυσίμου και οι εκπομπές CO₂. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε η σύνδεση του κόστους των τελών κυκλοφορίας με τις εκπομπές CO₂ του οχήματος. Επιπλέον, οι βασικές αρχές της Οικονομικής-Οικολογικής οδήγησης εισήχθησαν στην θεωρητική εκπαίδευση των υποψηφίων νέων οδηγών. Τέλος με τον νόμο 3855/2010, καθίσταται υποχρεωτική η ποσόστωση με ενεργειακά αποδοτικότερα οχήματα στις δημόσιες υπηρεσίες ή οργανισμούς.

Επιλεγμένα Μέτρα Ενεργειακής Αποδοτικότητας

Τομέας	Τίτλος Μέτρου	Έτος
Οικιακός	Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»	2010
Οικιακός	Πρόγραμμα «Αλλάζω ΚΛΙΜΑτιστικό»	2009
Τριτογενής	Ολοκληρωμένος ενεργειακός σχεδιασμός δήμων-Πρόγραμμα «Εξοικονομώ»	2010
Τριτογενής	Ενεργειακή Απόδοση των Κτηρίων	2010
Μεταφορές	Έργα υποδομών στον τομέα των μεταφορών	1998
Μεταφορές	Τεχνικός Έλεγχος Οχημάτων	2008
Μεταφορές	Προώθηση της Οικονομικής, Οικολογικής και Ασφαλούς Οδήγησης	2008
Μεταφορές	Κίνητρα αντικατάστασης Ι.Χ. οχημάτων και προώθησης ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων	2009
Μεταφορές	Σύνδεση φορολογίας οχημάτων με την ενεργειακή απόδοση και τις εκπομπές CO ₂	2010
Οριζόντια	Προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης τεχνολογικών επενδύσεων εξοικονόμησης ενέργειας και έρευνας	2000
Οριζόντια	Ενεργειακή σήμανση συσκευών και απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης	2008
Οριζόντια	Εγκατάσταση ηλεκτρονικών και έξυπνων μετρητών στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου	2009
Οριζόντια	Προώθηση συστημάτων Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητα (ΣΗΘΥΑ) και τηλεθέρμανσης	2009

Source : MURE

